

ÓRAVÁZLAT

Csoport: Szitakötő csoport tagjai (4.b)

Foglalkozás: Szitakötő szakkör

Téma: A Szitakötő 2019-4. téli számából Inczedy Tamás: Bábok bolondja c. cikkének feldolgozása

Eszközök:

- Szitakötő folyóirat (2019-4 Tél)
- könyvtári kézikönyvek
- Internet
- rajzeszközök

Koncentráció:

- Természetismeret, természetvédelem
- Magyar irodalom
- Magyar nyelv
- Etika
- Vizuális kultúra

AZ ÓRA FELÉPÍTÉSE

Az óra felépítése	Eszközök	Munka forma	Fejlesztendő kompetenciák
<p>I. Bevezetés</p> <p>1. Képek pillangókról - <i>Neked melyik pillangó tetszik? Miért?</i></p> <p>2. Farkas Éva: Lepke c. verse - <i>Hallgasd meg a verset, mely felidézi nekünk a pillangó könnyed, játékos viselkedését!</i></p> <p>- <i>Bizonyára nektek is voltak már pillangóval kapcsolatos saját élményeitek. Meséljetek róla!</i></p>	képek	frontális munka tanári bemutatás frontális munka	esztétikai kompetenciák kognitív kompetenciák, emocionális kompetenciák anyanyelvi kompetenciák verbális kompetenciák
<p>II. Motiváció</p> <p>1. Kötetlen beszélgetés a pillangók szaporodásáról - <i>Tudjátok-e miből lesz a pillangó? Milyen átváltozáson megy keresztül, mire ezt a testét felölti?</i></p> <p>2. A téma bemutatása költői szemmel Tóthárpád Ferenc: Átváltozó c. verse Galambos Bernadett: Hernyónóta c. verse - <i>Mint kiderült nemcsak ti, hanem sok esetben a költők is szeretik a lepkéket, csodálják külsejüket, játékos, könnyed viselkedésüket, s írnak róluk szebbnél szebb verseket.</i></p>	Internet	frontális munka tanári bemutatás	kognitív kompetenciák, anyanyelvi kompetenciák verbális kompetenciák, emocionális kompetenciák
<p>III. Célkitűzés</p> <p>- <i>A mai órán a Szitakötő folyóiratból Inczedy Tamás egyik írásával fogunk megismerkedni. A folyóiratcikk egy olyan emberről szól, aki szinte már megszállottja a szitakötőknek. Lepkegyűjtő, sőt később a bábok bolondja is lett. Hogy miért? Megtudhatjuk Inczedy Tamás: Bábok bolondja című cikkéből.</i></p>			kommunikációs kompetenciák

<p>IV. Főrész</p> <p>1. Inczédy Tamás: Bábok bolondja c. folyóiratcikkének tartalmi feldolgozása</p> <p>A mű bemutatása</p> <p>Tartalmi feldolgozás</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Miért hívták Lepkegyűjtőnek ezt az embert?</i> - <i>Mi mindent tudott a lepkékről?</i> - <i>Milyen különleges példányok voltak a gyűjteményében?</i> - <i>Mit tett, miután már mindenféle lepkét begyűjtött?</i> - <i>Miért mondhatjuk, hogy a később a bábok szakértője is lett?</i> - <i>Mi történt, amikor egyszer egy különleges bábra talált?</i> - <i>Mi lett a különleges bábból?</i> - <i>Milyen nevet adott az új lepkefajnak?</i> - <i>Miért mondhatjuk, hogy a lepkegyűjtő a bábok bolondja lett?</i> <p>2. Lepkékről szerzett ismeretek bővítése könyvtári kézikönyvek, Internet, és vizuális élmények segítségével</p> <p><u>Gyűjtőmunka csoportmunkában:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. csoport: A lepkék helye az állatok rendszerében 2. csoport: A rovar testfelépítése 3. csoport: A lepkék szaporodása 4. csoport: Érdekességek a lepkékről az Internetről 5. csoport: Lepkékről színes képek készítése <ul style="list-style-type: none"> - <i>Válogass a könyvtár kézikönyvtári állományából és mutasd be a pillangót a megadott szempontok alapján! (1-3. csoport)</i> - <i>Keress a You Tube – on érdekességeket a pillangóról! (4. csoport)</i> - <i>Legyünk mi is lepkegyűjtők! Milyen lepkéi lehettek a történet főszereplőjének? Készítsünk csodálatos lepkerajzokat! (5. csoport)</i> 	<p>Szitakötő c. folyóirat (2019-4 Tél)</p> <p>könyvtári kézikönyvek, Internet, rajzeszközök</p>	<p>tanári bemutatás</p> <p>frontális munka</p> <p>csoportmunka</p>	<p>kognitív kompetenciák, anyanyelvi kompetenciák, verbális kompetenciák</p> <p>kognitív kompetenciák, anyanyelvi kompetenciák, szociális kompetenciák, együttműködés, személyes kompetenciák, vizuális kompetenciák, esztétikai kompetenciák</p>
--	---	--	---

<p><u>Beszámoló a csoportok munkájáról</u></p> <p>Pompás király lepkék A film bemutatása a 3. csoport beszámolója után (A film azt mutatja be, hogyan lesz a bábból lepke.)</p>		frontális munka	
<p>V. Befejezés</p> <p>1. A három pillangó c. mese - <i>A mai órán sok mindent megtudtunk a lepkékről. Láttuk változatos megjelenési formáikat, megtudtuk, hogy az állatok rendszertani csoportjában hol foglalnak helyet, beszéltünk a testfelépítésükről, a szaporodásukról, a velük kapcsolatos egyéb érdekességekről.</i> <i>Arról viszont még nem esett szó, hogy a lepkék milyen jószágosak, együttérzőek is tudnak lenni.</i> <i>Erről szól A három pillangó című mese.</i></p> <p>2. Szorgalmi feladat - <i>Repüljünk el könnyedén lepkeszárnyon! Te milyennek látnád a lepke szemével a világot? Mutasd be rajzos formában!</i></p> <p>2. A foglalkozás értékelése</p>	Internet		kognitív kompetenciák, emocionális kompetencia

A foglalkozáson felhasznált irodalmi alkotások:

Farkas Éva: Lepke

Nyitott tenyeremre,
Rászállott egy lepke.
Szárnyait próbálja:
Repülhet-e messze?

Kertem virágai
Tarkán illatoznak.
Nem gondolnak arra,
Jön-e vihar holnap?

Ujjaim behajtom
Belül van a lepke,
Érzem, ahogy teste
Vergődik kezembe.

Ha tudná, nem bántom,
Talán nem is félne,
Boldogan maradna
Kezem melegébe.

Kinyújtom ujjaim,
Nézem, ahogy elszáll,
Virágszirmok között,
Új otthonra talál.

Bár tudnék repülni,
Úgy, mint ez a lepke,
Örömmel megbújnék
Védő tenyeredbe.

Tóthárpád Ferenc: Átváltozó

Nem érdekli, mi lesz holnap,
csak eszik és araszolgat.
Szekálják is sokan érte,
ám senkivel nem cserélne.

Petéből kelt, óvta erdő,
lombzabáló csúf tekergő
lett belőle – mondják róla.
Régi álma vált valóra,

bábbá vénült istenadta,
langyos szellő babusgatta...
Aztán... nocsak! Új varázslat:
napsugártól pille szárnyak

öltöztetik új ruhába.
Még a páva is csodálja!
S lám egy lepke a magasba'
hernyóságát kikacagja.

Galambos Bernadett: Hernyónóta

Erőszakos fráter vagyok,
állandóan rágcsálgatok.
Addig eszek, addig rágok,
amíg mozdulatlan bábbá válok.
Színem tarka, szivárványos,
pöttyös, foltos, csíkos, sávós.
Talán nem is tudhatod,
hol rejtőzök, lapulok?
Hátulról is fejnek látszom,
előlről is fejnek látszom,
így hát vigyázz jól, barátom,
megjeshet az álarcom!
Néha olyan turpis vagyok:
nem láthatod, merre bújok.
Életben csak így marad,
kit szeretnek a madarak.
És, ha eljön az az idő,
vár a puha, csendes bölcső,
álmodok egy csoda álmot,
csúf hernyóból "széppé" válok!

Mese a három pillangóról

Volt egyszer három pillangó: egy sárga, egy piros meg egy fehér. Vígan játszadoztak a verőfényes mezőn, virágról virágra szállkostak, táncoltak, repdestek jókedvükben.

De hirtelen beborult az ég, közeledett a vihar.

- Repüljünk haza - mondta a sárga pillangó, s ijedten pergette szárnyát.

- Minél gyorsabban - mondta a piros is, a fehér is, s elindultak gyors szárnyalással.

Éppen jókor értek haza, mert a zápor már megeredt, s egyre vizesebb lett a szárnyuk. De a ház ajtaját nem tudták kinyitni, s az eső mind jobban s jobban szakadt.

- Menjünk a sárga tulipánhoz - mondta a sárga pillangó -, az majd bebocsát.

S a szakadó esőben elvergődtek a tulipánhoz, és könnyörögni kezdtek neki:

- Kis Tuli, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a tulipán így felelt:

- A sárgának meg a pirosnak szívesen kinyitom, de a fehérnek nem.

Erre a sárga meg a piros pillangó összenézett, majd így felelt a szívtelen tulipánnak:

- Ha fehér testvérekénket nem bocsátod be, mi is kint maradunk!

A tulipán csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki. Az eső pedig mind sűrűbben szakadt.

- Menjünk a liliomhoz - mondta a fehér pillangó.

Ázva-fázva elvergődtek a liliomhoz, s szépen kérlelni kezdték:

- Kis Lili, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a liliom így felelt:

- A fehéret örömet befogadom, de a sárgát és a pirosat nem.

Erre a fehér pillangó így felelt:

- Ha a testvékéimet nem fogadod be, én is kint maradok. Inkább ázzunk együtt, mintsem elhagyjuk egymást.

A szívtelen liliom csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki.

Továbbvergődtek hárman csuromvizesen a szakadó esőben. Hímporuk már elázott, csápjuk kókadozott, szárnyuk össze-összetapadt, még a lelkük is átázott. Csetlettek-botlottak fűszálról fűszálra, s egy-egy lapu alatt húzták meg magukat, de a szél oda is besüvöltött, s bebecsapott az eső.

Süss fel, nap, süss fel, nap,

szárogasd meg szárnyamat,

nyisd ki a virágokat!

- könnyörgött a három didergő pillangó.

A nap meghallotta a sűrű felhők mögül a pillangók esdeklő kérését, s annyira megilletődött, hogy a felhőket elűzte, meleg fényt árasztott a mezőre, s a pillangók szárnyát egykettőre megszáritotta.

S a három pillangó újra táncolt, repdesett vígan, míg csak le nem áldozott a nap. Akkor aztán szépen hazaszálltak, kis házukat kinyitották, lefeküdtek s elaludtak.